

METODICKÝ LIST

lipka

FANFRNOCH

DOPORUČENÝ VĚK: 6+

ROZVÍJENÉ DOVEDNOSTI: jemná motorika, kreativita, rytmika

PŘESAHY DO DALŠÍCH PŘEDMĚTŮ, ENVIPŘESAHY: polytechnická výchova, hudební výchova, tradiční hudební nástroj, využití odpadního materiálu

POMŮCKY: tužka, nůžky

MATERIÁL: plechovka (či jiná zvolená nádoba), igelitový pytel, konopný provázek, plastová stužka z dárku, špejle

ČAS: 1–2 h

POZNÁMKY A TIPY:

- Fanfrnoch, také famfrnoch, bukač, brumbál nebo bukál je starodávny český lidový rytmický hudební nástroj původem z Chodska. Patří do skupiny bicích nástrojů blanzvučných (membranofony), s neurčitou výškou tónu. Více viz například cs.wikipedia.org/wiki/Fanfrnoch.
- Fanfrnoch lze vyrobit téměř z jakékoliv nádoby – plechovky, hrnečku, kelímku od jogurtu apod. Tradiční fanfrnochy byly z hliněných džbánů.
- Rezonanční membrána se dříve vyráběla z kůže. Můžeme ji ale vyrobit třeba ze silnějšího igelitu – například většího pytle na odpadky. Ten nám vystačí na několik fanfrnochů.
- Pro rozezvučení fanfrnochu se používal svazek koňských žíní. Nemáte-li je k dispozici, můžete je nahradit třeba lněným nebo konopným provázekem. Nejlépe se nám ale osvědčila plochá plastová stužka od vánočních dárků.

POSTUP:

Připravíme si plechovku či jinou zvolenou nádobu. Ustříháme čtverec či kruh igelitu větší než nádoba – potřebný je přesah na každou stranu alespoň 5 cm.

Stužku délky 25–30 cm přivážeme na kousek špejle.

Stužku provlečeme dírkou uprostřed připravené membrány.

Membránu položíme na otvor v plechovce, přehneme okraje a přichytíme provizorně provázkem. Stužka bude ve středu.

Postupně taháme za přečnávající konce membrány po obvodu a co nejvíce ji napneme. Pak ji pevně přivážeme více otáčkami provázku hned za hranou plechovky.

Odstříháme přebytečný igelit.

Fanfrnoch si můžete ozdobit (zakrýt plechovku) například omotáváním stužkami či polepením odštířky látek.

A jak se na fanfrnoch hraje?

Navlhčete si prsty. Stužku uchopte mezi ukazováček a palec a rytmicky za ni tahejte tak, aby vám mezi prsty trochu prokluzovala a trochu drhla. Chce to trochu cviku, ale brzy přijdete na to, jak moc prsty přitlačit, aby stužka rozvibrovala membránu. Ukázky hry na Fanfrnoch lze nalézt například na [Youtube.com](https://www.youtube.com).

..... AUTOR:

Petr Laštůvka

www.lipka.cz/podnikavost
www.podnikavamysl.cz

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

jihomoravský kraj